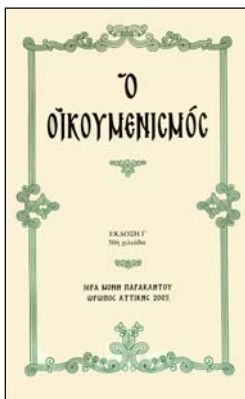

Ὁρθόδοξος Ἐνημέρωσις

«Ἐντολὴ γὰρ Κυρίου μὴ σιωπᾶν ἐν καιρῷ κινδυνευούσης Πίστεως. Λάλει γάρ, φησί, καὶ μὴ σιώπα... Διὰ τοῦτο καγὼ ὁ τάλας, δεδουκῶς τὸ Κριτήριον, λαλῶ».

(Οσ. Θεοδώρου Στουδίτου, PG 99, 1321)

■ Μία χρήσιμη ἐνημερωτικὴ ἔκδοσις

Ὁ Οἰκουμενισμός

Η ΙΕΡΑ Μονὴ Παρακλήτου, στὸν Ὁρωπὸ Ἀττικῆς, ἐξέδωσε σὲ τρίτη ἔκδοσις – ὅκτῳ περίπου μῆνες μετὰ τὴν πρώτη ἔκδοσις – τὴν 50ῆ χιλιάδα ἐνὸς μικροῦ τεύχους γιὰ τὸν **Οἰκουμενισμό**.

➔ **Στὶς** 24 σελίδες τοῦ (13×21 ἐκ.), μὲ τρόπο ἀπλό, συνοψίζεται ἡ ταυτότης τοῦ **Οἰκουμενισμοῦ** καὶ ἡ σχετικὴ προβληματολογία τῶν Ὁρθοδόξων, οἱ ὁποῖοι διαθέτουν κριτήρια Πατερικά.

➔ **Ἡ ὕλη** τοῦ τεύχους διαρθρώνεται ὡς ἑξῆς:

• **Πρόλογος** • **Τὶ εἶναι ὁ Οἰκουμενισμός** • **Πότε ἐμφανίσθηκε** • **Ἡ συμμετοχὴ τῶν Ὁρθοδόξων στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησις** • **Τὰ θεωρητικὰ «ἀνοίγματα» τοῦ Οἰκουμενισμοῦ** • **Ἡ ὀρθόδοξη ἀντίληψη γιὰ τὴν Ἐκκλησία** • **Τί μᾶς λένε ὁμως οἱ ὀρθόδοξοι οἰκουμενιστές;** • **Οἱ διάλογοι** • **Οἱ διάλογοι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ** • **Συνεργασία σὲ πρακτικὰ θέματα** • **Ἀνταλλαγὴ ἐπισκέψεων** • **Ἡ διαθρησκειακὴ ἐξέλιξις τοῦ Οἰκουμενισμοῦ** • **Τελικὰ τί εἶναι ὁ Οἰκουμενισμός;** • **Ἀντιδράσεις στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησις** • **Ἡ συμμετοχὴ τοῦ πιστοῦ λαοῦ στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησις** • **Τὸ χρέος μας.**

➔ **Στὸν Πρόλογο** ἐπισημαίνεται, ὅτι

«ὁ Οἰκουμενισμός ἀπειλεῖ τὴν οἰκουμενικότητα τῆς Ἐκκλησίας μας, γιὰτὶ διολισθαίνει ὄλο καὶ

περισσότερο σὲ συμβιβαστικὲς-συγκρητιστικὲς τακτικὲς, ποὺ ἀναιροῦν θεμελιώδεις ἀρχὲς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως».

➔ **Τὸ τεῦχος** αὐτὸ σὲ γενικὲς γραμμὲς εἶναι χρήσιμο καὶ ἐνημερωτικὸ γιὰ μία πρώτη προσέγγισι τοῦ τεραστίου αὐτοῦ θέματος καὶ ὅπωςδήποτε συμβάλλει στὸν θεάρεστο ἀντι-οικουμενισμό.

➔ **Πάντως**, μία νεώτερη ἔκδοσι τοῦ τεύχους θὰ πρέπει νὰ περιέχῃ τοῦλάχιστον **τρία ἀκόμη στοιχεῖα**, προκειμένου νὰ ἔχῃ στὴν συντομία του πληρότητα πατερικὴ ἢ ἀναφορὰ στὸν **Οἰκουμενισμό**:

α) ὁ τίτλος του νὰ εἶναι: «**Ἡ Αἵρεσις τοῦ Οἰκουμενισμοῦ**».

• Ὁ **Οἰκουμενισμὸς** δὲν εἶναι ἀπλῶς «*μία κίνησι*», ἢ ὅποια ἔστω ἔχει ἐκτραπή· εἶναι **μία ἐκκλησιολογικὴ αἵρεσις** μὲ συγκεκριμένη θεολογικὴ ταυτότητα.

β) νὰ κατονομασθοῦν οἱ φορεῖς καὶ ἐκφραστὲς τοῦ **Οἰκουμενισμοῦ**.

• Εἶναι πρωτοφανὲς τὸ φαινόμενο νὰ ὁμιλοῦμε σήμερα γιὰ **αἵρεσι** καὶ ὄχι γιὰ **αἰρετικούς**· ὑπάρχει ἄρα γε *φύσις-αἵρεσις ἀνυπόστατος*;

• Ἐγράφη πρὸ ἡμερῶν τινῶν λίαν ὀρθῶς καὶ ἐπαινετῶς, ὅσον ἀφορᾷ τὰ λυπηρὰ γεγονότα, τὰ ὅποια ὠδήγησαν στὴν ἔκπτωσι τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων, ὅτι

«τὰ σκάνδαλα ἔχουν ὄνομα καὶ ἐπόνυμον καὶ χρῆζουν συγκεκριμένων κυρώσεων»¹.

Ἄρα γε, τὸ **μεῖζον σκάνδαλον**, δηλαδὴ τῆς **αἰρέσεως**, δὲν ἔχει *ὄνομα καὶ ἐπόνυμον*; καὶ δὲν *χρῆζει συγκεκριμένων κυρώσεων*;

γ) «*τὸ χρέος μας*» ὡς Ὁρθοδόξων, ἔναντι τῆς **Αἰρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ** καὶ τῶν φορέων αὐτῆς, νὰ διατυπωθῇ σαφέστερα καὶ πατερικώτερα, ὅπως προβλέπει τοῦτο ἢ Πατερικὴ καὶ Συνοδικὴ Παράδοσις.

• Ἐὰν ὄντως ὁ **Οἰκουμενισμὸς** ἀποτελῇ κακοδοξίαν, συγγενῆ – ὅπως γράφεται στὸ τεῦχος – τῆς «**Νέας Ἐποχῆς**», εἶναι ἀδύνατος ἢ Ὁρθόδοξος Ἕνστασις ἔναντίον αὐτοῦ ἐν κοινῶνίᾳ μὲ τοὺς Οἰκουμενιστάς· «*οἱ μέχρις αἵματος ἀγῶνες τῶν ἀγίων Πατέρων γιὰ τὴ διαφύλαξιν τῆς πίστεως τῆς Ἐκκλησίας*» (σελ.

10), διεξήγοντο ἄρα γε μόνον δημοσιογραφικῶς καὶ ἐν εὐχαριστιακῇ κοινωνίᾳ μὲ τοὺς αἵρετικούς;

• Οἱ Ἅγιοι Πατέρες χαρακτηρίζουν, ὡς *«ἀμφοτερογλώσσους»*² καὶ *«ἀμφοτεροπροσώπους»*³ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι εἶναι καὶ μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων (κατὰ Ὁμολογίαν) καὶ μετὰ τῶν ἑτεροδόξων (κατὰ τὴν κοινωνίαν).

Ὁ Ὅσιος Θεόδωρος ὁ Στουδίτης διεκήρυττε, ὅτι

«πάντα ἡμῖν φορητὰ μέχρι θανάτου ἢ μετασχεῖν τῆς κοινωνίας» τοῦ ἐνεργοῦντος παρὰ τὰ παραδεδομένα *«καὶ τῶν ἐκείνω ἐν γνώσει συλλειτουργοῦντων»*⁴. *«εἰς δὲ τοὺς προδήλως κατεγνωσμένους»*, ὡς εἶναι οἱ ὀρθόδοξοι Οἰκουμενισταί, *«τῷ μὴ διαστέλλεσθαι, προδοσία τῆς Ἀληθείας σαφής, καὶ τῶν Κανόνων παράλυσις»*⁵. *«παραγγελίαν γὰρ ἔχομεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ Ἀποστόλου, παρ' ὃ παρελάβομεν, παρ' ὃ οἱ Κανόνες τῶν κατὰ καιροὺς Συνόδων καθολικῶν τε καὶ τοπικῶν, ἐάν τις δογματίζῃ, ἢ προστάσῃ ποιεῖν ἡμᾶς, ἀπαράδεκτον αὐτὸν ἔχειν, μηδὲ λογίζεσθαι αὐτὸν ἐν κλήρῳ ἁγίων»*⁶.

1. Βλ. τὸ κύριον ἄρθρον: *«Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Φαναρίου»*, ἔφημερ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», ἀριθ. 1599/3.6.2005, σελ. 1.

2. Ὁσίου Θεοδώρου Στουδίτου, PG τ. 99, στλ. 992D (Ἐπιστ. ΚΖ'/D).

3. Τοῦ Αὐτοῦ, Μικρὰ Κατήχησις 4β', ἐκδ. «Ὁρθόδοξος Κυψέλη», τ. Β', σελ. 234, Θεσσαλονίκη 1984.

4. Τοῦ Αὐτοῦ, PG τ. 99, στλ. 980A (Ἐπιστ. ΚΒ'/D)· στλ. 972C (Ἐπιστ. ΚΑ'/D)· στλ. 989D (Ἐπιστ. ΚΕ'/D).

5. Τοῦ Αὐτοῦ, PG τ. 99, στλ. 1000BC (Ἐπιστ. ΚΗ'/D).

6. Τοῦ Αὐτοῦ, PG τ. 99, στλ. 988A (Ἐπιστ. ΚΔ'/D).

* * *

Ἱερά Μονὴ Παρακλήτου, Ὠρωπὸς Ἀττικῆς 2005

Ἁ Οἰκουμενισμὸς*

Πρόλογος

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ μας εἶναι ἀπὸ τὴ φύση τῆς καθολικῆ καὶ ἀσφαλῶς οἰκουμενικῆ (παγκόσμια). Ἔχει ἀνοιχτὴ τὴν ἀγκαλιά της σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, κάθε φυλῆς καὶ ἐποχῆς, καὶ τοὺς καλεῖ νὰ

έρθουν κοντά της. Ὁ Χριστός, ποὺ εἶναι ἡ κεφαλή της, ἀπευθύνει διαχρονικὰ στὸν κόσμον τὸ «δεῦτε πρὸς με πάντες», ἐνῶ παράλληλα στέλνει τοὺς μαθητές Του νὰ διδάξουν τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας «εἰς πάντα τὰ ἔθνη».

Αὐτὴ τῆ συστατικὴ καὶ φυσικὴ ιδιότητα τῆς Ἐκκλησίας, τὴν οἰκουμεινικότητα – παγκοσμιότητα, τὴ διεκδικοῦν σήμερα δυὸ κινήματα, ποὺ ἐκφράζουν τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς: ὁ Οἰκουμενισμὸς καὶ ἡ Παγκοσμιοποίηση.

Ἡ Παγκοσμιοποίηση προωθείται ἀπὸ ἰσχυρὲς πολιτικοοικονομικὲς δυνάμεις καὶ προβάλλει τὸ μοντέλο μιᾶς ἐνοποιημένης ἀνθρωπότητας, ἐνῶ ὁ Οἰκουμενισμὸς δραστηριοποιεῖται στὸν θρησκευτικὸ χῶρον, ἐπιδιώκοντας τὴν ἐκπλήρωση τοῦ ὁράματος ἐνὸς ἐνωμένου Χριστιανισμοῦ καὶ στοχεύοντας τελικὰ σὲ μιὰ οἰκουμεινικὴ θρησκεία, μιὰ Πανθρησκεία.

Στὸ τεῦχος τοῦτο ἐπιχειροῦμε νὰ σκιαγραφήσουμε τὸ κίνημα τοῦ Οἰκουμενισμοῦ –στὸ ὁποῖο συμμετέχει καὶ ἡ Ὁρθοδοξία–, ἐπειδὴ αὐτὸ παραμένει ἄγνωστο στὸ εὐρύτερο πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ἐπειδὴ οἱ ἐξελίξεις στοὺς κόλπους του προκαλοῦν ἀνησυχία καὶ προβληματισμό.

Ἴσως ν’ ἀκούγεται περίεργα, ἀλλὰ εἶναι γεγονός ὅτι σήμερα ὁ Οἰκουμενισμὸς ἀπειλεῖ τὴν οἰκουμεινικότητα τῆς Ἐκκλησίας μας, γιατί διολισθαίνει ὅλο καὶ περισσότερο σὲ συμβιβαστικὲς – συγκρητιστικὲς τακτικὲς, ποὺ ἀναιροῦν θεμελιώδεις ἀρχὲς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Καί, ἄς μὴν τὸ λησμονοῦμε, ἡ ὀρθὴ πίστις εἶναι ἡ πρώτη καὶ κύρια προϋπόθεση τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου, σύμφωνα μὲ τὴ θεόπνευστη ἀγιοπατερικὴ ἀπόφασιν:

«Ὅστις βούλεται σωθῆναι, πρὸ πάντων χρῆ αὐτῷ τὴν καθολικὴν κρατῆσαι πίστιν, ἣν εἰ μὴ τις σώαν καὶ ἄμωμον τηρήσειεν, ἄνευ δισταγμοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα ἀπολείται»

(Σύμβολον τῆς Πίστεως ἁγίου Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας).

Ἔτσι, λοιπόν, ἂν τὸ σωτήριο μήνυμα τῆς Ὁρθοδοξίας μας χαθεῖ ἀνάμεσα στὰ πλάνα μηνύματα τῶν ἑτεροδόξων καὶ τῶν ἄλλοθρησκων, γιὰ χάριν ἐνὸς οὐτοπικοῦ οἰκουμεινιστικοῦ ὁράματος, τότε θὰ χαθεῖ καὶ ἡ ἐλπίδα τοῦ κόσμου.

Τὶ εἶναι ὁ Οἰκουμενισμὸς

Ο Οἰκουμενισμὸς εἶναι μιὰ κίνηση, ποὺ διακηρύσσει ὅτι ἔχει ὡς σκοπὸ τὴν ἐνότητα τοῦ διαιρεμένου χριστιανικοῦ κόσμου (Ὁρθοδόξων, Παπικῶν, Προτεστάντων, κ.ἄ.). Ἡ ἰδέα τῆς ἐνότητος συγκινεῖ κάθε εὐαίσθητη χριστιανικὴ ψυχὴ καὶ ἀνταποκρίνεται στοὺς μύχιους πόθους τῆς. Τὴν ἰδέα αὐτὴ οἰκειοποιεῖται καὶ ὁ Οἰκουμενισμὸς. Ἀλλὰ τὸ ἐνωτικὸ του ὄραμα, ὄραμα κατεξοχὴν πνευματικὸ, τὸ στηρίζει κυρίως πάνω στὶς ἀνθρώπινες προσπάθειες καὶ ὄχι στὴν ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Μόνο τὸ Ἅγιο Πνεῦμα μπορεῖ, ὅταν συναντήσῃ τὴν ἀνθρώπινη μετάνοια καὶ ταπείνωση, νὰ κάνει αὐτὸ τὸ ὄραμα πραγματικότητα.

Ἡ ποθητὴ ἐνότητα, ἂν καὶ ὅταν συμβεῖ, δὲν θὰ εἶναι παρὰ ἓνα θαῦμα τοῦ Θεοῦ.

Πότε ἐμφανίστηκε

Ο ἰ ρίζες τοῦ Οἰκουμενισμοῦ πρέπει ν' ἀναζητηθοῦν στὸν προτεσταντικὸ χῶρο, στὰ μέσα τοῦ 19ου αἰ. Τότε κάποιες χριστιανικὲς Ὁμολογίες, βλέποντας τὸν κόσμο νὰ φεύγει ἀπὸ κοντὰ τους λόγω τῆς ἀξανάμενης θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας καὶ τῶν ὀργανωμένων ἀντιθρησκευτικῶν κινήματων, ἀναγκάστηκαν σὲ μιὰ συσπείρωση καὶ συνεργασία.

Αὐτὴ ἡ ἐνωτικὴ δραστηριότητά τους ἔλαβε ὀργανωμένη πλέον μορφή, ὡς Οἰκουμενικὴ Κίνηση, τὸν 20ὸ αἰ., καὶ κυρίως τὸ 1948, μὲ τὴν ἴδρυση στὸ Ἄμστερνταμ τῆς Ὁλλανδίας τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν (Π.Σ.Ε.), ποὺ ἐδρεύει στὴ Γενεύη.

Θὰ πρέπει, βέβαια, νὰ σημειωθεῖ ὅτι τὸ Π.Σ.Ε. δὲν θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ πάρει «οἰκουμενικὸ» χαρακτήρα, ἀλλὰ θὰ παρέμενε ἀπλὰ μιὰ ἐνδοπροτεσταντικὴ ὑπόθεση, ἂν δὲν συμμετεῖχαν καὶ κάποιες τοπικὲς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες. Οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἀρνήθηκαν νὰ συμμετάσχουν. Ἀργότερα ὅμως, χωρὶς νὰ ἐνταχθοῦν στὸ Π.Σ.Ε., μῆκαν κι αὐτοὶ στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση. Μὲ σχετικὸ διάταγμα τῆς Β' Βατικανῆς Συνόδου (1964), ἐγκαινίασαν ἓναν δικό τους Οἰκουμενισμὸ ποὺ στοχεύει στὴν ἔνωση ὅλων τῶν Χριστιανῶν κάτω ἀπὸ τὴν παπικὴ ἐξουσία.

Ἡ συμμετοχὴ τῶν Ὁρθοδόξων στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση

Πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι σημαντικὴ ὠθηση στὴ δημιουργία τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως ἔδωσε καὶ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρ-

χείο Κωνσταντινουπόλεως· ιδιαίτερα μάλιστα με τὸ Διάγγελμα τοῦ 1920, πού, ὅπως ἀποδείχθηκε, ἀποτελέσει τὴ βάση καὶ τὸν «Καταστατικὸ Χάρτη» τῆς συμμετοχῆς τῶν Ὁρθοδόξων στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση.

Τὸ Διάγγελμα αὐτὸ ἦταν κάτι τὸ πρωτόγνωρο στὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας, ἐπειδὴ γιὰ πρώτη φορὰ ἐπίσημο ὀρθόδοξο κείμενο χαρακτηρίζε ὅλες τὶς ἑτερόδοξες Κοινότητες τῆς Δύσεως «Ἐκκλησίες», *«ὡς συγγενεῖς καὶ οἰκείας ἐν Χριστῷ καὶ συγκληρονόμους καὶ συσώμους τῆς ἐπαγγελίας τοῦ Θεοῦ»*. Ἔτσι ἀνέτρεπε τὴν ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία.

Καὶ γιὰ νὰ μὴ ἀναφερθοῦμε σὲ παλαιότερες ἐποχές, φτάνει νὰ θυμηθοῦμε ὅτι λίγα χρόνια νωρίτερα (1895) τὸ ἴδιο Πατριαρχεῖο, σὲ ἐγκύκλιό του τοποθετοῦσε τὸν Παπισμὸ ἐκτὸς Ἐκκλησίας, ἐπειδὴ εἰσήγαγε *«αἰρετικὰς διδασκαλίας καὶ καινοτομίας»*. Γι' αὐτὸ καὶ καλοῦσε τοὺς Δυτικοὺς Χριστιανοὺς νὰ ἐπιστρέψουν στοὺς κόλπους τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας, δηλαδὴ τῆς Ὁρθοδοξίας.

Τὸ Διάγγελμα τοῦ 1920 ἔχοντας ὡς πρότυπο τὴ διακρατικὴ «Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν», πρότεινε τὴ σύμπληξη μιᾶς *«συναφείας καὶ κοινωνίας μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν»*, μὲ κυριότερους στόχους α) τὴν ἐπανεξέταση τῶν δογματικῶν διαφορῶν μὲ συμβιβαστικὴ διάθεση, β) τὴν παραδοχὴ ἐνιαίου ἡμερολογίου (ἢ μερικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ ὁποῖου ἐπέφερε, δυστυχῶς, ἐνδοορθόδοξο ἐορτολογικὸ διχασμὸ), καὶ γ) τὴ συγκρότηση παγχριστιανικῶν συνεδρίων.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, ὅλες σχεδὸν οἱ Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες ζήτησαν σταδιακὰ νὰ γίνουν, καὶ ἔγιναν, δεκτὲς ὡς μέλη τοῦ Π.Σ.Ε. Μερικὲς, ὡστόσο, ἀναγκάστηκαν ἀργότερα ν' ἀναδιπλωθοῦν καὶ ν' ἀποχωρήσουν, καθὼς ἀφενὸς παρακολουθοῦσαν μὲ ἀπαγοήτευση τὸν ἐκφυλισμὸ του καὶ ἀφετέρου πιέζονταν ἀπὸ τὶς ἔντονες ἀντιοικουμενιστικὲς ἀντιδράσεις τοῦ ποιμνίου τους.

Εὐλογο πρόβαλλε τὸ ἐρώτημα: Πῶς, ἄραγε, μπορεῖ ἡ Ὁρθοδοξία νὰ εἶναι ἐνταγμένη ὡς «μέλος» σὲ «κάτι», τὴ στιγμὴ πού ἡ ἴδια εἶναι τὸ «ὄλον», τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ πού καλεῖ ὅλους νὰ γίνουν μέλη Του;

Ἡ παρουσία, ἄλλωστε, τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν στὶς Συνελεύσεις τοῦ Π.Σ.Ε., λόγω τοῦ τρόπου συγκροτήσεως καὶ λειτουργίας του, ἦταν πάντα ἰσχνή, ἀτελέσφορη καὶ διακοσμητικὴ. Οἱ ἀποφάσεις του διαμορφώνονταν ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὴν ποσοτικὴ ὑπεροχὴ τῶν προτεσταντικῶν ψήφων.

Βέβαια, μέχρι τὸ 1961, οἱ Ὁρθόδοξοι στὶς Γενικὲς Συνελεύσεις κατέθεταν ἰδιαίτερες δηλώσεις –μερικὲς ἀποτελοῦν μνημειώδη ὁμολογιακὰ κείμενα– ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Μιάς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

Ὅσον ἀφορᾷ στὸ οἰκουμενιστικὸ ἀνοιγμα τοῦ Βατικανοῦ, ἡ ἀνταπόκριση τῆς Ὁρθοδοξίας ὑπῆρξε θετική, μὲ κύριο ἐκφραστή της τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη Ἀθηναγόρα. Ὁ Πατριάρχης συναντήθηκε μὲ τὸν Πάπα Παῦλο Σ΄ στὰ Ἱεροσόλυμα (1964), προχώρησε μαζί του στὴν ἀμοιβαία ἄρση τῶν ἀναθεμάτων τοῦ Σχίσματος τοῦ 1054 καὶ ὑποστήριξε τὸ «διάλογο τῆς ἀγάπης», προωθώντας ἔτσι τοὺς στόχους τῆς Β΄ Βατικανῆς Συνόδου.

Τὰ θεωρητικὰ «ἀνοίγματα» τοῦ Οἰκουμενισμοῦ

Ο **Οἰκουμενισμός**, γιὰ νὰ ὑλοποιήσει τοὺς στόχους του, ἀναγκάζεται νὰ παραθεωρήσει ἢ καὶ ν' ἀναθεωρήσει ὀρισμένες ἀρχὲς τῆς Ὁρθοδοξίας.

Προβάλλει τὴν ἀντίληψη τῆς «*Διευρυμένης Ἐκκλησίας*», σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία εἶναι μία καὶ περιλαμβάνει τοὺς Χριστιανοὺς κάθε Ὁμολογίας, ἀπὸ τὴ στιγμή πού δέχτηκαν τὸ βάπτισμα. Ἔτσι ὅλες οἱ χριστιανικὲς Ὁμολογίες εἶναι μεταξύ τους «*Ἀδελφές Ἐκκλησίες*».

Μέσα στὸ ἴδιο πνεῦμα κινεῖται καὶ ἡ ἰδέα τῆς «*Παγκόσμιας ὁρατῆς Ἐκκλησίας*»: Ἡ Ἐκκλησία πού ὑφίσταται τάχα «ἀόρατα» καὶ ἀπαρτίζεται ἀπ' ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς, θὰ φανερωθεῖ καὶ στὴν ὁρατὴ της διάσταση μὲ τὶς κοινὲς ἐνωτικὲς προσπάθειες.

Τὶς ἀντιλήψεις αὐτὲς ἐπηρέασε καὶ ἡ προτεσταντικὴ θεωρία τῶν κλάδων, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἓνα «δένδρο» μὲ «κλαδιὰ» ὅλες τὶς χριστιανικὲς Ὁμολογίες, καθεμιὰ ἀπὸ τὶς ὁποῖες κατέχει ἓνα μόνο μέρος τῆς ἀλήθειας.

Ἄς προστεθεῖ ἐπίσης καὶ ἡ θεωρία τῶν «*δύο πνευμόνων*», πού ἀναπτύχθηκε μεταξὺ ὀρθοδόξων οἰκουμενιστῶν καὶ Παπικῶν. Σύμφωνα μ' αὐτὴν Ὁρθοδοξία καὶ Παπισμὸς εἶναι οἱ δύο πνεύμονες, μὲ τοὺς ὁποίους ἀναπνέει ἡ Ἐκκλησία. Γιὰ ν' ἀρχίσει τάχα ν' ἀναπνέει ὀρθὰ καὶ πάλι, θὰ πρέπει οἱ δύο πνεύμονες νὰ συγχρονίσουν τὴν ἀναπνοή τους.

Τέλος, στὶς μεθόδους, πού χρησιμοποιοῖ ὁ Οἰκουμενισμὸς γιὰ τὴν προσέγγιση τῶν Χριστιανῶν, περιλαμβάνεται καὶ ὁ *δογματικὸς μινι-*

μαλισμός. Πρόκειται για προσπάθεια να συρρικνωθούν τὰ δόγματα στὰ πιὸ ἀναγκαῖα, σ' ἓνα «μίνιμουμ» (=ἐλάχιστο), προκειμένου νὰ ὑπερπηδηθοῦν οἱ δογματικὲς διαφορὲς μεταξὺ τῶν Ὁμολογιῶν. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως εἶναι ἡ παραθεώρηση τοῦ δόγματος, ὁ ὑποβιβασμὸς καὶ ἡ ἐλαχιστοποίηση τῆς σημασίας του. «Ἐς ἔνωθουν», λένε, «οἱ Χριστιανοί, καὶ τὰ δόγματα τὰ συζητοῦν ἀργότερα οἱ θεολόγοι!» Μὲ τὴ μέθοδο βέβαια τοῦ δογματικοῦ μινιμαλισμοῦ εἶναι ἴσως εὐκολο νὰ ἔνωθουν οἱ Χριστιανοί. Οἱ τέτοιοι «Χριστιανοί» ὅμως μπορεῖ νὰ εἶναι Ὁρθόδοξοι, δηλαδή ἀληθινὰ Χριστιανοί;

Ἡ ὀρθόδοξη ἀντίληψη γιὰ τὴν Ἐκκλησία

Σύμφωνα μὲ τὴν ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία, Ἐκκλησία καὶ Ὁρθοδοξία ταυτίζονται. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὅπωςδήποτε Ὁρθόδοξη καὶ ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Χριστὸς εἶναι ἓνας, ἄρα καὶ ἡ Ἐκκλησία εἶναι μία. Γι' αὐτὸ ποτὲ δὲν νοεῖται διαίρεση στὴν Ἐκκλησία. Μόνο χωρισμὸ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία ἔχουμε. Σὲ συγκεκριμένες δηλαδή ἱστορικὲς στιγμὲς οἱ αἵρετικοὶ καὶ οἱ σχισματικοὶ ἀποκόπηκαν ἀπ' αὐτὴν, κι ἔτσι ἔπαψαν νὰ εἶναι μέλη της.

Ἡ Ἐκκλησία κατέχει τὸ πλήρωμα τῆς ἀλήθειας, ὄχι μιᾶς ἀφηρημένης ἀλήθειας, ἀλλὰ ἑνὸς τρόπου ζωῆς ποῦ σώζει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸ θάνατο καὶ τὸν κάνει *κατὰ χάριν Θεοῦ*. Ἀντίθετα, ἡ αἵρεση ἀποτελεῖ ὀλικὴ ἢ μερικὴ ἄρνηση τῆς ἀλήθειας, ἓνα κομμάτιασμα τῆς, ποῦ ἔτσι παίρνει τὸ χαρακτήρα καὶ τὴν παθολογία μιᾶς ἰδεολογίας. Χωρίζει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν τρόπο ὑπάρξεως ποῦ ἔδωσε ὁ Θεὸς στὴν Ἐκκλησία Του καὶ τὸν θανατώνει πνευματικά.

Τὰ δόγματα ἐπίσης, τὰ ὁποῖα περικλείουν τὶς ὑπερβατικὲς ἀλήθειες τῆς πίστεώς μας, δὲν εἶναι ἀφηρημένες ἔννοιες καὶ διανοητικὲς συλλήψεις, οὔτε, πολὺ περισσότερο, μεσαιωνικὸς σκοταδισμὸς ἢ θεολογικὸς σχολαστικισμὸς. Ἐκφράζουν τὴν ἐμπειρία καὶ τὸ βίωμα τῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτό, ὅταν ὑπάρχει διαφορὰ στὰ δόγματα, ὑπάρχει ὅπωςδήποτε καὶ διαφορὰ στὸν τρόπο ζωῆς. Κι ὅποιος ὑποτιμᾷ τὴν ἀκρίβεια τῆς πίστεως, δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει τὴν πληρότητα τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς.

Ὁ Χριστιανὸς πρέπει νὰ δεχθεῖ ὅλα ὅσα ἀποκάλυψε ὁ Χριστὸς. Ὁχι ἓνα «μίνιμουμ», ἀλλὰ τὸ σύνολο. Γιατὶ στὴν ὁλότητα καὶ τὴν ἀκεραιότητα τῆς πίστεως διασώζονται ἡ καθολικότητα καὶ ἡ ὀρθοδοξία τῆς Ἐκκλησίας.

Ἔτσι ἐξηγοῦνται οἱ μέχρις αἵματος ἀγῶνες τῶν ἁγίων Πατέρων γιὰ τὴ διαφύλαξη τῆς πίστεως τῆς Ἐκκλησίας, καθὼς καὶ ἡ μέριμνά τους γιὰ τὴ διατύπωση, μὲ τὸ φωτισμὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τῶν «ῥῶν» τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Οἱ «ῥοι» αὐτοὶ δὲν σημαίνουν τίποτε ἄλλο παρὰ τὰ ὅρια, τὰ σύνορα τῆς ἀλήθειας, γιὰ νὰ μποροῦν οἱ πιστοὶ νὰ διακρίνουν τὴν Ἐκκλησία, ὡς Ὁρθοδοξία, ἀπὸ τὴν αἵρεση.

Οἱ ἑτερόδοξοι, μὲ τὸ νὰ ἀρνηθοῦν τὴν πληρότητα τῆς ἀλήθειας, χωρίστηκαν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Γι' αὐτὸ καὶ εἶναι αἰρετικοί. Ἐπομένως στεροῦνται τὴν ἁγιαστικὴ χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ τὰ «Μυστήριά» τους εἶναι ἄκυρα. Τὸ βάπτισμα λοιπόν, ποὺ τελοῦν, δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς εἰσάγει στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ.

«Τοὺς γὰρ παρὰ τῶν αἰρετικῶν βαπτισθέντας ἢ χειροτονηθέντας οὔτε πιστοὺς οὔτε κληρικοὺς εἶναι δυνατόν», μᾶς λέει ὁ ΞΗ' κανόνας τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Καὶ ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης συμπληρώνει: *«Ὁλων τῶν αἰρετικῶν τὸ βάπτισμα εἶναι ἀσεβὲς καὶ βλάσφημον καὶ οὐδεμίαν κοινωνίαν ἔχει πρὸς τὸ τῶν Ὁρθόδοξων».*

Τὶ μᾶς λένε ὅμως οἱ ὀρθόδοξοι οἰκουμενιστές;

Ορθόδοξος ἱεράρχης διακήρυσσε ὅτι

«τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἐπενεργεῖ σὲ κάθε χριστιανικὸ βάπτισμα» καὶ ὅτι ὁ ἀναβαπτισμὸς τῶν ἑτεροδόξων Χριστιανῶν ἀπὸ τοὺς Ὁρθοδόξους, ἐμπνέεται ἀπὸ *«στενοκεφαλία, φανατισμὸ καὶ μισαλλοδοξία... Εἶναι μιὰ ἀδικία κατὰ τοῦ χριστιανικοῦ Βαπτίσματος καὶ πραγματικὰ μιὰ βλασφημία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος»¹!*

Ἄλλος ἱεράρχης δήλωσε ἀπευθυνόμενος σὲ ἑτεροδόξους:

«Εἴμεθα ὅλοι μέλη Χριστοῦ, ἓνα καὶ μοναδικὸ σῶμα, μιὰ καὶ μοναδικὴ “καινὴ κτίσις”· ἐφ’ ὅσον τὸ κοινὸ μας βάπτισμα μᾶς ἐλευθέρωσε ἀπὸ τὸν θάνατο»².

Ἡ οἰκουμενιστικὴ ἐκκλησιολογία ἐκφράστηκε ἀπὸ ἐπίσημα ὀρθόδοξα χεῖλη καὶ ὡς ἐξῆς:

«Ὁφείλομεν νὰ εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ ἀναζητήσωμεν καὶ νὰ ἀναγνωρίσωμεν τὴν παρουσίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐκτὸς τῶν ἰδικῶν μας κανονικῶν ὀρίων, πρὸς τὰ ὁποῖα

ταυτίζομεν τὴν μίαν, ἀγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν»³.

Ἄλλὰ ὑπάρχουν καὶ τολμηρότεροι, ποὺ ὁραματίζονται τὴν «ἐπανίδρυση» τῆς Ἐκκλησίας διαμέσου τῆς ἐνώσεως ὅλων τῶν Χριστιανῶν: Ὁρθόδοξος ἱεράρχης διατείνεται ὅτι

«ἔχουμε ἀνάγκη ἐνὸς νέου Χριστιανισμοῦ, ποὺ θὰ βασίζεται ἐξ ὀλοκλήρου σὲ νέες ἀντιλήψεις καὶ ὅρους. Δὲν μπορούμε νὰ διδάξουμε τὸ εἶδος τῆς θρησκείας ποὺ παραλάβαμε στὶς ἐρχόμενες γενιές»⁴.

Οἱ διάλογοι

Ο **Οἰκουμενισμός**, γιὰ νὰ προωθήσει τὰ σχέδιά του, χρησιμοποιεῖ πολλὰ μέσα. Τὸ βασικώτερο εἶναι οἱ διάλογοι.

Κανεὶς δὲν ἀγνοεῖ ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀπὸ τὴ φύση τῆς εἶναι ἀνοιχτὴ στὸ διάλογο. Ὁ Θεὸς πάντοτε διαλέγεται μὲ τὸν ἄνθρωπο καὶ οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἀρνήθηκαν ποτὲ τὴ διαλεκτικὴ ἐπικοινωνία τους μὲ τὸν κόσμο.

Οἱ Ἅγιοι ἔχοντας αὐτοσυνειδησία τῆς κοινωνίας τους μὲ τὸ Θεό, προσπαθοῦσαν μὲ τὸ διάλογο νὰ μεταδώσουν τὴν ἐμπειρία τῆς ἀλήθειας ποὺ βίωναν. Γι' αὐτοὺς ἡ ἀλήθεια δὲν ἦταν ἀντικείμενο ἔρευνας. Δὲν τὴν **ἀναζητοῦσαν**, δὲν τὴν διαπραγματεύονταν· ἀπλὰ τὴν **πρόσφεραν**. Ἄν ὁ διάλογος δὲν ὀδηγοῦσε τοὺς ἕτεροδόξους στὴν ἀπόρριψη τῆς πλάνης τους καὶ στὴν ἀποδοχὴ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, δὲν τὸν συνέχιζαν.

Δυὸ χρόνια διαλεγόταν ὁ ἅγιος Μάρκος ὁ Εὐγενικός μὲ τοὺς Παπικοὺς στὴ Σύνοδο Φερράρας-Φλωρεντίας (1438-1439). Βλέποντας ὅμως τὴν ὑπεροψία, τὴν ἀδιαλλαξία καὶ τὴν ἐμμονή τους στὴν πλάνη, διέκοψε κάθε σχέση μαζί τους, προτρέποντας μάλιστα τοὺς ὀρθόδοξους πιστοὺς:

«Ν' ἀποφεύγετε τοὺς Παπικούς, ὅπως ἀποφεύγει κανεὶς τὸ φίδι».

Θεολογικὸ διάλογο εἶχε ἀρχίσει καὶ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἱερεμίας Β' ὁ Τρανὸς μὲ τοὺς προτεστάντες θεολόγους τῆς Τυβίγγης (1579). Ὅταν διαπίστωσε ὅμως ὅτι ὁ διάλογος δὲν ἀπέφερε κανέναν καρπὸ, τὸν διέκοψε.

«Σὰς παρακαλοῦμε», τοὺς ἔγραφε, «μὴ μᾶς κουράζετε ἄλλο... Ἄς πορευθεῖτε τὸν δικό σας δρόμο. Ἄν θέλετε,

μπορείτε να μᾶς γράφετε, ἀλλὰ ὄχι πλέον γιὰ δόγματα πίστεως».

Οἱ διάλογοι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ

Οἱ σύγχρονοι οἰκουμενιστικοὶ διάλογοι διαφέρουν ριζικὰ ἀπὸ τοὺς διαλόγους τῶν Ἀγίων, γιὰτὶ διεξάγονται μὲ βάση τὴς ἀρχῆς τῆς **διευρυμένης Ἐκκλησίας** καὶ τοῦ **δογματικοῦ μινιμαλισμοῦ**. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀνορθόδοξοι καὶ ἄκαρποι. Ἀπόδειξη, ὅτι στὰ ἑκατὸ σχεδὸν χρόνια τῆς διεξαγωγῆς τους δὲν ἔχουν προσφέρει τίποτε τὸ ἀξιόλογο στὴν ἐνότητα τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου. Ἀντίθετα μάλιστα, κατάφεραν νὰ διχάσουν τοὺς Ὁρθοδόξους!

Τὰ κυριότερα σημεῖα τῆς παθολογίας τῶν σημερινῶν διαλόγων εἶναι τὰ ἑξῆς:

Α'. Ἐλλειψη ὀρθόδοξης ὁμολογίας

Στοὺς διαλόγους ὀρισμένοι Ὁρθόδοξοι δὲν ἐκφράζουν τὴν ἀκράδαντη πεποίθηση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ὅτι αὐτὴ ἀποτελεῖ τὴ μία καὶ μοναδικὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ πάνω στὴ γῆ. Δὲν προβάλλουν, ἐπίσης, τὴν ἁγιασμένη παράδοση καὶ τὴν πνευματικὴ ἐμπειρία τῆς Ὁρθοδοξίας, ποὺ διαφέρουν ἀπὸ τὴς παραδόσεις καὶ τὴς ἐμπειρίες τοῦ δυτικοῦ Χριστιανισμοῦ. Μόνο μιὰ τέτοια ὁμολογιακὴ στάση θὰ μπορούσε νὰ καταξιώσει καὶ νὰ κάνει γόνιμη τὴν ὀρθόδοξη παρουσία στοὺς διαλόγους.

Β'. Ἐλλειψη εἰλικρίνειας

Τὸ ἔλλειμα τῆς ὀρθόδοξης μαρτυρίας, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν ἀποδεδειγμένη ἀνειλικρίνεια τῶν ἑτεροδόξων, δυσχεραίνει περισσότερο τὸν διαχριστιανικὸν διάλογο καὶ τὸν καθιστᾷ ἀναποτελεσματικό. Γι' αὐτὸ πολλὲς φορὲς εἴτε παρατηροῦνται ἀμοιβαῖες ἐπιφανειακὲς ὑποχωρήσεις εἴτε χρησιμοποιεῖται διφορούμενη γλῶσσα καὶ ὀρολογία, προκειμένου νὰ συγκαλύπτονται οἱ διαφορὲς.

Ἄν πρῶτα - πρῶτα οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἦταν εἰλικρινεῖς, θὰ ἔπρεπε νὰ δηλώσουν μὲ σαφήνεια στοὺς οἰκουμενιστικοὺς κύκλους αὐτὸ ποὺ τονίζουν στοὺς δικούς τους πιστούς· τὴν ἀδιάλλακτη δηλαδὴ προσήλωσίν τους στὸ παπικὸ πρωτεῖο καὶ ἀλάθητο. Ἔτσι, βέβαια, θὰ φαινόταν ξεκάθαρα καὶ τὸ πῶς ὀραματίζονται τὴν ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν: ὄχι ὡς **ἐνότητα πίστεως** ἀλλὰ ὡς **ὑποταγὴ** ὅλων κάτω ἀπὸ τὴν παπικὴ ἐξουσία. Ἐπιπλέον θὰ ἐπιβεβαιωνόταν ἡ διαπί-

στώση ὅτι ὁ παπικὸς θεσμὸς ἀφενδὸς ἀποτελεῖ τὴν τραγικότερη ἀλλοίωση τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀφετέρου χρησιμοποιοῖ τοὺς διαλόγους γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση καὶ μόνο τῆς ἐπεκτατικῆς του πολιτικῆς.

Κύρια ἔκφραση τῆς ἀνελικρίνειας τῶν Παπικῶν ἀποτελεῖ ἡ διατήρηση καὶ ἡ ἐνίσχυση τῆς Οὐνίας⁵. Πρόκειται γιὰ ἕναν ὑπουλο θεσμό, τὸν ὁποῖο ὁ Παπισμὸς χρησιμοποίησε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ χρησιμοποιοῖ ὡς ἐνωτικὸ μοντέλο, παρ' ὅλες τὶς ἔντονες διαμαρτυρίες τῶν Ὁρθοδόξων καὶ παρὰ τὸ ὅτι αὐτὸς σήμερα ἀποτελεῖ τὸ βασικώτερο ἐμπόδιο στοὺς διμερεῖς διαλόγους.

Ἄν πάλι οἱ ποικιλώνυμοι Διαμαρτυρόμενοι ἦταν εἰλικρινεῖς, θὰ ἔπρεπε νὰ δηλώσουν μὲ εὐθύτητα ὅτι δὲν εἶναι καθόλου διατεθειμένοι νὰ ὑποχωρήσουν ἀπὸ τὶς βασικὲς προτεσταντικὲς τοὺς ἀρχὲς καὶ ὅτι ἄλλες, τελικὰ, εἶναι οἱ αἰτίες ποὺ τοὺς ἀναγκάζουν νὰ ἔρχονται σὲ διάλογο. Αὐτό, ἄλλωστε, φανερώνει καὶ ὁ κατήφορος ποὺ ἔχουν πάρει οἱ «Ἐκκλησίες» τοὺς (ἱερωσύνη γυναικῶν, γάμοι ὁμοφυλοφίλων κ.ἄ.).

Γ'. Ὑπερτονισμὸς τῆς ἀγάπης

Ἐπειδὴ ἡ ἀνελικρίνεια καὶ οἱ ἰδιοτελεῖς σκοπιμότητες δηλητηρίασαν τοὺς διαλόγους, ποὺ κατάντησαν σὲ ἀτέρμονες καὶ ἄκαρπες θεολογικὲς συζητήσεις, ἐπιχειρήθηκε μιὰ στροφή. Οἱ διάλογοι τῶρα ὀνομάστηκαν «διάλογοι ἀγάπης» τόσο γιὰ λόγους ἐντυπώσεων ὅσο καὶ γιὰ νὰ παρακαμφθεῖ ὁ σκόπελος τῶν δογματικῶν διενέξεων. «Ἡ ἀγάπη προέχει», τονίζουν. «Ἡ ἀγάπη ἐπιβάλλει νὰ ἐνωθοῦμε, ἔστω κι ἂν ὑπάρχουν δογματικὲς διαφορὲς».

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ πρακτικὴ στοὺς σημερινοὺς διαλόγους εἶναι νὰ μὴ συζητοῦνται αὐτὰ ποὺ **χωρίζουν**, ἀλλὰ αὐτὰ ποὺ **ἐνώνουν**, ὥστε νὰ δημιουργεῖται μιὰ ψευδαίσθηση ἐνότητας καὶ κοινῆς πίστεως. Στὶς Οἰκουμενικὲς Συνόδους ὅμως οἱ Πατέρες συζητοῦσαν πάντοτε αὐτὰ ποὺ χωρίζουν. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ σήμερα σὲ ὅποιονδήποτε διάλογο μεταξὺ πλευρῶν ποὺ ἔχουν διαφορὲς: Συζητοῦνται αὐτὰ ποὺ χωρίζουν –γι' αὐτὸ ἐξάλλου γίνεται ὁ διάλογος– καὶ ὄχι αὐτὰ ποὺ ἐνώνουν.

Γιὰ μᾶς τοὺς Ὁρθοδόξους ἡ Ἀγάπη καὶ ἡ Ἀλήθεια εἶναι ἔννοιες ἀδιάσπαστες. Διάλογος ἀγάπης χωρὶς τὴν ἀλήθεια εἶναι ψεύτικος καὶ ἀφύσικος διάλογος. Ἐνῶ διάλογος ἀγάπης «ἐν ἀληθείᾳ» σημαί-

νει: Διαλέγομαι μὲ τοὺς ἑτεροδόξους ἀπὸ ἀγάπη, γιὰ νὰ τοὺς ἐπισημάνω ποῦ βρίσκονται τὰ λάθη τους καὶ πῶς θὰ ὀδηγηθοῦν στὴν ἀλήθεια. Ἐὰν πραγματικὰ τοὺς ἀγαπῶ, πρέπει νὰ τοὺς πῶ τὴν ἀλήθεια, ὅσο κι ἂν αὐτὸ εἶναι δύσκολο ἢ ὀδυνηρό.

Δ'. Ἀμβλυση ὀρθοδόξων κριτηρίων

Στὴν παθολογία τῶν διαλόγων ἀνήκει καὶ ἡ ἄμβλυση τῶν ὀρθοδόξων θεολογικῶν κριτηρίων, ποῦ προκύπτει ἀπὸ τὴν καλλιέργεια μιᾶς «οἰκουμενικῆς ἀβροφροσύνης», προσωπικῶν σχέσεων καὶ φιλίας ἀνάμεσα στοὺς ἑτερόδοξους θεολόγους. Ἡ πίστη θεωρεῖται ὄχι ἡ ἀλήθεια, ποῦ σώζει, ἀλλὰ ἓνα σύνολο θεωρητικῶν ἀληθειῶν, ποῦ ἐπιδέχονται συμβιβασμούς.

Ἰσχυρίζονται οἱ ὀρθόδοξοι οἰκουμενιστές: «Διάλογο κάνουμε, δὲν ἀλλάζουμε τὴν πίστη μας!». Καὶ ἀσφαλῶς ὁ διάλογος, ὡς «ἀγαπητικὴ ἐξοδος» πρὸς τὸν ἄλλον, εἶναι θεάρεστος. Ὁ οἰκουμενιστικὸς ὁμως διάλογος, ὅπως διεξάγεται σήμερα, δὲν εἶναι συνάντηση στὴν ἀλήθεια, ἀλλὰ εἶναι «ἀμοιβαία ἀναγνώριση». Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἀναγνωρίζουμε τὶς ἑτερόδοξες Κοινότητες ὡς Ἐκκλησίες, ὅτι ἀποδεχόμαστε πῶς οἱ δογματικὲς διαφορὲς τους ἀποτελοῦν «νόμιμες ἐκφράσεις» τῆς ἴδιας πίστεως. Ἔτσι ὁμως πέφτουμε στὴν παγίδα τοῦ *δογματικοῦ συγκρητισμοῦ*: Τοποθετοῦμε στὸ ἴδιο ἐπίπεδο τὴν ἀλήθεια μὲ τὴν πλάνη, ἐξισώνουμε τὸ φῶς μὲ τὸ σκοτάδι.

Ε'. Συμπροσευχές

Οἱ ὀρθόδοξοι οἰκουμενιστές, μὲ τὴν ἄμβλυση τῶν θεολογικῶν τους κριτηρίων, εἶναι πολὺ φυσικὸ νὰ συμμετέχουν χωρὶς ἀναστολὲς σὲ κοινὲς μὲ τοὺς ἑτεροδόξους λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις καὶ συμπροσευχές, ποῦ πραγματοποιοῦνται συχνὰ στὰ πλαίσια τῶν διαχριστιανικῶν συναντήσεων. Γνωρίζουν ὅτι μὲ τὸν οἰκουμενιστικὸ αὐτὸ συμπνευματισμὸ δημιουργεῖται τὸ κατάλληλο ψυχολογικὸ κλίμα, ποῦ ἀπαιτεῖται γιὰ τὴν προώθηση τῆς ἐνωτικῆς προσπάθειας.

Οἱ ἱεροὶ Κανόνες ὁμως τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπαγορεύουν αὐστηρὰ τὶς συμπροσευχές μὲ τοὺς ἑτεροδόξους. Γιατὶ οἱ ἑτερόδοξοι δὲν ἔχουν τὴν ἴδια πίστη μ' ἐμᾶς. Πιστεύουν σ' ἓναν διαφορετικὸ, διαστρεβλωμένο Χριστό. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς τοὺς ἀποκαλεῖ ἄπιστους:

«Ὁ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας πιστεύων ἄπιστός ἐστιν».

Ἡ συμπροσευχή λοιπὸν ἀπαγορεύεται, ἐπειδὴ δηλώνει συμμετοχὴ στὴν πίστη τοῦ συμπροσευχομένου καὶ δίνει σ' αὐτὸν τὴν ψευδαίσθηση ὅτι δὲν βρίσκεται στὴν πλάνη, ὅποτε δὲν χρειάζεται νὰ ἐπιστρέψει στὴν ἀλήθεια.

ζ'. Διακοινωνία (*Intercommunio*)

Ἄν οἱ ἱεροὶ Κανόνες ἀπαγορεύουν τὶς συμπροσευχές μὲ τοὺς αἰρετικούς, πολὺ περισσότερο ἀποκλείουν τὴ συμμετοχὴ μας στὰ «Μυστήρια» τους. Καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ ὅμως οἱ Ὁρθόδοξοι δὲν φανήκαμε συνεπεῖς.

Ἡ Β' Βατικανὴ Σύνοδος, μέσα στὰ πλαίσια τοῦ οἰκουμενιστικοῦ «ἀνοιγματος» ποὺ ἔκανε, πρότεινε τὴ Διακοινωνία μὲ τοὺς Ὁρθόδοξους: Παπικοὶ θὰ μπορούν νὰ κοινωνοῦν σὲ ὀρθόδοξους ναοὺς καὶ Ὁρθόδοξοι σὲ παπικούς. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ τόσο οἱ Παπικοὶ ὅσο καὶ οἱ ὀρθόδοξοι οἰκουμενιστὲς πιστεύουν ὅτι σταδιακὰ θὰ ἐπέλθει *de facto* ἡ ἔνωση Παπισμοῦ καὶ Ὁρθοδοξίας, παρ' ὅλες τὶς δογματικές τους διαφορές.

Ἄν γιὰ τοὺς Παπικοὺς μιὰ τέτοια θέση δικαιολογεῖται ἀπὸ τὴν ἀντίληψη ποὺ ἔχουν γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὰ Μυστήρια (κτιστὴ χάρις κ.λπ.), γιὰ μᾶς τοὺς Ὁρθόδοξους εἶναι παράλογη καὶ ἀπαράδεκτη. Ἡ Ἐκκλησία μας ποτὲ δὲν θεώρησε τὴ θεία Εὐχαριστία ὡς μέσο γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῆς ἐνότητας, ἀλλὰ πάντοτε ὡς σφραγίδα καὶ ἐπιστέγασμά της.

Ἄλλωστε, τὸ κοινὸ Ποτήριο προϋποθέτει κοινὴ πίστη. Ἄν δηλαδὴ ἓνας Ὁρθόδοξος κοινωνεῖ σὲ παπικὸ ναό, αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἀποδέχεται καὶ τὴν παπικὴ πίστη.

Συνεργασία σὲ πρακτικὰ θέματα

Ἄλλο μέσο γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τοῦ Οἰκουμενισμοῦ ἀποτελεῖ ἡ διαχριστιανικὴ συνεργασία σὲ πρακτικούς τομεῖς. Οἱ οἰκουμενιστὲς διατείνονται ὅτι τὰ ποικίλα σύγχρονα προβλήματα (κοινωνικά, ἠθικά, περιβαλλοντικά κ.ἄ.) ὀφείλουν νὰ μᾶς ἐνώνουν.

Ἡ Ἐκκλησία, ἀσφαλῶς, ἔδειχνε καὶ δείχνει πάντα μεγάλη εὐαισθησία σ' ὅλα τὰ ἀνθρώπινα προβλήματα, ὡστόσο ἡ ἀπὸ κοινοῦ μὲ τοὺς αἰρετικούς ἀντιμετώπισή τους παρουσιάζει τὰ ἐξῆς μειονεκτήματα:

α) Ἡ φωνὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅταν συμφύρεται μὲ τὶς ἄλλες χριστιανικὲς φωνές, χάνει τὴ διαύγειά της καὶ ἀδυνατεῖ νὰ κοινοποιή-

σει στὸν σημερινὸ ἄνθρωπο τὸν δικό της μοναδικὸ τρόπο ζωῆς, ποὺ εἶναι *θεανθρωποκεντρικός*, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν *ἀνθρωποκεντρικὸ* τρόπο ζωῆς τῶν ἑτεροδόξων.

β) Ἡ Ἐκκλησία ὑποκύπτει στὸν πειρασμὸ τῆς ἐκκοσμικεύσεως, χρησιμοποιοῦντας στὸ κοινωνικὸ της ἔργο κοσμικὲς πρακτικὲς τῶν ἄλλων Ὁμολογιῶν, σὲ βάρος τοῦ σωτηριολογικοῦ της μηνύματος. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἔχει ἀνάγκη ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος, δὲν εἶναι ἡ βελτίωση τῆς ζωῆς του μέσῳ ἑνὸς ἐκκοσμικευμένου Χριστιανισμοῦ, ἔστω κι ἂν αὐτὸς μπορέσει νὰ ἐξαλείψει ὅλες τὶς κοινωνικὲς πληγές, ἀλλὰ ἡ ἀπελευθέρωσή του ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ ἡ θέωσή του μέσα στὸ ἀληθινὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

γ) Ὁ ὀρθόδοξος πιστὸς, βλέποντας τοὺς ἑτεροδόξους νὰ συνεργάζονται μὲ τοὺς ἐκκλησιαστικούς του ποιμένες, ἀποκομίζει τὴν ἐσφαλμένη ἐντύπωση, ὅτι ἀνήκουν κι αὐτοὶ στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, παρὰ τὶς δογματικὲς διαφορές.

Ἀνταλλαγὴ ἐπισκέψεων

Τὰ τελευταῖα χρόνια ἡ οἰκουμενιστικὴ πολιτικὴ ἀσκεῖται καὶ μὲ τὶς ἀνταλλαγὲς ἐπισήμων ἐπισκέψεων μεταξὺ τῶν Ὁμολογιῶν, οἱ ὁποῖες πραγματοποιοῦνται ἀπὸ ὑψηλόβαθμους, κυρίως, κληρικούς. Αὐτὲς περιλαμβάνουν ἐγκωμιαστικὲς προσφωνήσεις, ἀσπασμούς, ἀνταλλαγὲς δώρων, κοινὰ γεύματα, συμπροσευχές, κοινὲς ἀνακοινώσεις καὶ ἄλλες χειρονομίες φιλοφροσύνης.

Εἰδικότερα, ἀπὸ τὸ 1969 ἔχει καθιερωθεῖ ἡ ἐτήσια ἀμοιβαία συμμετοχὴ Ὁρθοδόξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν, στὶς θρονικὲς ἐορτὲς Ρώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως.

Οἱ συναντήσεις αὐτές, δυστυχῶς, δὲν εἶναι ἀπλὲς ἐθιμοτυπικὲς ἐπισκέψεις. Οἱ ἴδιοι, ἄλλωστε, οἱ οἰκουμενιστὲς ὁμολογοῦν ὅτι μὲ τοὺς κοινούς ἐορτασμούς βιώνεται ἓνα εἶδος ἐκκλησιαστικῆς κοινω-νίας, μὲ τὴν ἀμοιβαία ἀναγνώρισή τους.

Ὁ πιστὸς λαὸς μας ὅμως, ὅταν παρακολουθεῖ τὶς ἐπισκέψεις ἀπὸ τὰ ὀπτικοακουστικὰ μέσα ἐπικοινωνίας, δοκιμάζει δυσάρεστη ἐκπληξη· σκανδαλίζεται, πικραίνεται, ἀπορεῖ, ἀλλὰ καὶ προβληματίζεται, καθὼς μάλιστα ἄλλοτε ἀκούει τοὺς ποιμένες του νὰ μιλοῦν μὲ ὀρθοδοξότατη καὶ ἀγιοπατερικὴ γλώσσα, καὶ ἄλλοτε τοὺς βλέπει ἀνάμεσα στοὺς ἑτεροδόξους νὰ συμπεριφέρονται διπλωματικά. Ἐνας τέτοιος ὅμως συμβιβασμὸς στὸ χῶρο τῆς ἀλήθειας τῆς Ἐκκλη-

σίας, ἀκόμα καὶ γιὰ τὴν ἱερώτερη σκοπιμότητα, δὲν θὰ πληρωθεῖ, ἄραγε, μὲ ἀκριβὸ καὶ ὀδυνηρὸ τίμημα;

Ἡ διαθρησκειακὴ ἐξέλιξη τοῦ Οἰκουμενισμοῦ

Ἡ βαθύτατη κρίση προσανατολισμοῦ, ποὺ ἐμφανίστηκε πολὺ νωρὶς στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση, τὴν ἀνάγκασε πρῶτα νὰ στραφεῖ στὴν ἀντιμετώπιση τῶν κοινωνικοπολιτικῶν προβλημάτων τῶν ἀνθρώπων, ἐγκαταλείποντας τὴ θεολογία ὡς δρόμο ἐνώσεως, καὶ ὕστερα νὰ πραγματοποιήσει ἓνα ἄνοιγμα πρὸς τὶς μὴ χριστιανικὲς θρησκείες. Παραδέχεται ὅτι ὅλες οἱ θρησκείες ἀποτελοῦν διαφοροετικὸς δρόμους σωτηρίας, παράλληλους μὲ τὸ Χριστιανισμό, καὶ ὅτι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἐνεργεῖ καὶ σ' αὐτές. Σύνθημά της ἔχει τὸ ἀξίωμα τῆς «Νέας Ἐποχῆς»:

«Πίστευε ὅ,τι θέλεις, μόνο μὴ διεκδικεῖς τὴν ἀποκλειστικότητα τῆς ἀλήθειας καὶ τοῦ δρόμου τῆς σωτηρίας.»

Συγκαλεῖ λοιπὸν διαθρησκειακὲς συναντήσεις, οἱ ὁποῖες δὲν εἶναι ἀπλὰ ἐπιστημονικὰ συνέδρια, ὅπως διατείνονται οἱ διοργανωτές τους, ἀλλὰ συνάξεις ὁμολογίας τῆς ἐνότητος μὲ βάση τὴν πίστη στὸν ἓνα Θεό. Γι' αὐτὸ συχνὰ περιλαμβάνουν καὶ κοινὲς λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις, στὶς ὁποῖες συμπροσεύχονται ὀρθόδοξοι, ἑτεροδόξοι καὶ ἀλλόθρησκοι. Ὁ Τριαδικὸς Θεὸς ὅμως τῶν Ὁρθοδόξων, ὁ ἀληθινὸς καὶ αὐτοαποκαλυπτόμενος Θεός, δὲν εἶναι ὁ ἴδιος μὲ τὸν ὁποῖο «Θεὸ» τῶν ἑτεροδόξων καὶ τῶν ἀλλοθρήσκων, μὲ κάποιον φανταστικὸ δηλαδὴ «Θεό», ποὺ δημιούργησε καὶ συντηρεῖ ἡ θρησκευτικὴ ἀνάγκη τοῦ μεταπτωτικοῦ ἀνθρώπου.

Δυστυχῶς, τὸ διαθρησκειακὸ αὐτὸ ἄνοιγμα συμμερίζονται καὶ ὀρθόδοξοι οἰκουμενιστὲς ἱεράρχες, οἱ ὁποῖοι μάλιστα ἐκφράζουν ἀπόψεις σὰν τὶς ἐπόμενες:

«Ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνηση, ἃν καὶ ἔχει χριστιανικὴ προέλευση, πρέπει νὰ γίνῃ κίνηση ὅλων τῶν θρησκειῶν... Ὅλες οἱ θρησκείες ὑπηρετοῦν τὸ Θεὸ καὶ τὸν ἄνθρωπο. Δὲν ὑπάρχει παρὰ μόνο ἓνας Θεός...»⁶.

«Κατὰ βάθος, μία ἐκκλησία ἢ ἓνα τέμενος ἀποβλέπουν στὴν ἴδια πνευματικὴ καταξίωση τοῦ ἀνθρώπου»⁷.

«Τὸ Ἰσλάμ, στὸ Κοράνιο, μιλάει γιὰ Χριστό, γιὰ Παναγία, κι ἐμεῖς πρέπει νὰ μιλήσουμε γιὰ τὸν Μωάμεθ μὲ θάρρος καὶ τόλμη. Νὰ δοῦμε τὴν ἱστορία του καὶ τὴν

προσφορά του, τὸ κήρυγμα τοῦ ἐνὸς Θεοῦ καὶ τῆ ζωῆ τῶν μαθητῶν του, ποὺ εἶναι μαθητὲς τοῦ ἐνὸς Θεοῦ...»⁸.

«Ρωμαιοκαθολικοὶ καὶ Ὁρθόδοξοι, Προτεστάνται καὶ Ἑβραῖοι, Μουσουλμάνοι καὶ Ἴνδοί, Βουδιστὰ καὶ Κομφουκιανοί... θὰ πρέπει νὰ συντελέσωμε ὅλοι μας στὴν προώθηση τῶν πνευματικῶν ἀρχῶν τοῦ οἰκουμενισμοῦ, τῆς ἀδελφωσύνης καὶ τῆς εἰρήνης. Τοῦτο ὅμως θὰ μπορέση νὰ γίνη μόνον ἐὰν εἴμεθα ἠνωμένοι ἐν τῷ πνεύματι τοῦ ἐνὸς Θεοῦ»⁹.

Βασικὴ ἐπιδίωξη τῶν διαθρησκειακῶν συναντήσεων εἶναι ἡ δημιουργία σημείων ἐπαφῆς μεταξύ τῶν θρησκειῶν, ὥστε νὰ διευκολυνθεῖ ἡ κοινὴ ἀντιμετώπιση τῶν κοινωνικῶν καὶ διεθνῶν προβλημάτων. Τὴν ἐπίδιωξη αὐτὴ ἐκμεταλλεύονται κατὰ καιροὺς καὶ ἰσχυροὶ κοσμικοὶ ἄρχοντες, ἐπιστρατεύοντας τὶς θρησκείες στὴν προώθηση ἀνόμων συμφερόντων τους. Αὐτὸ φάνηκε καθαρὰ μετὰ τὴν 11η Σεπτεμβρίου 2001, ὅταν πραγματοποιήθηκαν «κατ' ἐπιταγὴν» πλειάδα διαθρησκειακῶν συναντήσεων.

Ἔτσι ὅμως ἡ Ἐκκλησία μας, ἀντὶ νὰ εἶναι «κρίση» καὶ «ἐλεγχος» τῆς ἀνομίας, μεταβάλλεται σὲ ὑποστηρικτὴ καὶ συντηρητὴ τῆς. Ἐγκλωβίζεται στὴν ἐγκόσμια προοπτικὴ τῶν διαφόρων θρησκειῶν καὶ ὑποβιβάζεται στὸ ἐπίπεδο μιᾶς κοσμικῆς θρησκείας μὲ ὠφελιμιστικὸ καὶ χρησιμοθηρικὸ χαρακτήρα. Ταυτόχρονα, ἀναγκάζεται νὰ ἀθετήσῃ τὸ ἱεραποστολικὸ τῆς χρέος, ἐφόσον γίνεται ἀποδεκτό, ἀπὸ ἐπίσημους μάλιστα ἐκπροσώπους τῆς, ὅτι ὅλες οἱ θρησκείες ἀποτελοῦν «ἠθελημένας ἀπὸ Θεοῦ ὁδοὺς σωτηρίας»¹⁰!

Κάποιοι ὀρθόδοξοι οἰκουμενιστές, ἐξάλλου, φτάνουν στὸ σημεῖο νὰ μιλοῦν γιὰ τὴν εἰρήνη, τὴ δικαιοσύνη, τὴν ἐλευθερία, τὴν ἀγάπη καὶ ἄλλα κατεξοχὴν πνευματικὰ ἀγαθὰ μὲ μιὰ ψυχρὴ κοσμικὴ γλώσσα. Ἀποσιωποῦν ὅτι τὰ ἀγαθὰ αὐτὰ ἀποτελοῦν καρποὺς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, θεῖα δῶρα ποὺ χορηγοῦνται μὲ τὴν πνευματικὴ «ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» ἄθληση κι ὄχι μέσα ἀπὸ διαθρησκειακὲς συναντήσεις.

Πρέπει, βέβαια, νὰ τονιστεῖ, ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία δὲν εἶναι θρησκεία, οὔτε ἔστω ἡ καλύτερη. Εἶναι Ἐκκλησία: Ἡ αὐτοαποκάλυψη καὶ φανέρωση τοῦ Θεοῦ στὴν ἱστορία. Ἔχει συνείδηση τῆς Οἰκουμεικότητος καὶ τῆς Ἀλήθειας τοῦ Χριστοῦ ποὺ κατέχει, γι' αὐτὸ καὶ δὲν φοβᾶται τὶς σχέσεις τῆς μὲ τοὺς μὴ Χριστιανούς. Γνωρίζει ὅμως τὰ

ὄρια αὐτῶν τῶν σχέσεων, ὅπως τὰ ἔχει διαμορφώσει ἡ ἀγιοπατερι-
κὴ Παράδοση καὶ ἡ μυστηριακὴ τῆς ἐμπειρίας. Γιὰ παράδειγμα, ὁ
ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, κάτω ἀπὸ συνθήκες σκληρῆς αἰχμαλω-
σίας, διαλέχθηκε μὲ τοὺς Ὁθωμανοὺς Τούρκους. Δὲν δίστασε, ὡ-
στόσο, μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς του, νὰ πεί τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ ἐλέγξει
τὴν πλάνη τους. Πῶς ἀντιμετώπιζαν, ἄλλωστε, οἱ ἅγιοι Μάρτυρες
τοὺς εἰδωολάτρεις καὶ οἱ ἅγιοι Νεομάρτυρες τοὺς Μωαμεθανούς;
Δὲν ὁμολογοῦσαν τὴν ἀλήθεια; Θὰ μπορούσαμε νὰ τοὺς φαντα-
στοῦμε νὰ προσεύχονται μαζί τους; Ἀλλὰ τότε δὲν θὰ εἶχαμε Μάρ-
τυρες!

Ἡ Ἐκκλησία μας λοιπὸν ἀρνεῖται νὰ θυσιάσει στὸ βωμὸ ἄλλων
σκοπιμοτήτων τὴ μοναδικότητά της καὶ νὰ ἀποδεχθεῖ τὸ οἰκουμενι-
στικὸ σύνθημα ὅτι «σὲ ὅλες τὶς θρησκείες, πίσω ἀπὸ διαφορετικὰ
ὀνόματα, λατρεύεται ὁ ἴδιος Θεός». Πιστεύει ἀκράδαντα ὅτι ὁ ἄν-
θρωπος σώζεται μόνο διὰ τοῦ Χριστοῦ, σύμφωνα μὲ τὸ ἀποστολι-
κό: «Οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία· οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν
ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ
σωθῆναι ἡμᾶς» (Πράξ. δ' 12).

Τελικὰ τί εἶναι ὁ Οἰκουμενισμός;

Μετὰ τὶς ἀλλεπάλληλες ἐξελίξεις του καὶ τὴ σταδιακὴ ἀπομά-
κρυνσή του ἀπὸ τοὺς ἀρχικούς του στόχους, δικαιολογημένα
οἱ Ὁρθόδοξοι πιστοὶ ἀναρωτιοῦνται: δὲν φαίνεται ἄραγε ξεκάθαρα,
ὅτι σκοπὸς τοῦ Οἰκουμενισμοῦ εἶναι ὄχι ἡ ἔνωση τῶν Χριστιανῶν,
ἀλλὰ ἡ ἐπικράτηση τῆς Πανθρησκείας, ἡ ἰσοπέδωση τῶν πάντων
καὶ ἡ μετατροπὴ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ σὲ μιὰ «Λέσχη θρη-
σκευομένων ἀνθρώπων», σ' ἓναν ἐγκόσμιο ὄργανισμό, σὰν τὸν Ο.Η.Ε.,
ἀπνευρωμένο καὶ ἀ-πνευματικό;

Πῶς ὅμως ἀποτιμᾶ τὸν Οἰκουμενισμό ἡ παραδοσιακὴ μας Ὁρθο-
δοξία;

*«Ὁ Οἰκουμενισμός, πραγματικά, ἔτσι ὅπως ἔχει ἐπι-
κρατήσῃ νὰ σημαδοτεῖται ὁ ὅρος αὐτός, βεβαίως εἶναι
αἴρεση, γιατί σημαίνει ἀπάρνηση βασικῶν γνωρισμάτων
τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ὅπως εἶναι φερ' εἰπεῖν ἡ ἀπο-
δοχὴ τῆς θεωρίας τῶν κλάδων, ὅτι δηλαδὴ ἡ κάθε Ἐκκλη-
σία ἔχει ἓνα τμήμα ἀληθείας καὶ πρέπει νὰ ἐνωθοῦμε
ὅλες οἱ ἐκκλησίες, νὰ βάλουμε στὸ τραπέζι τὰ τμήματα*

τῆς ἀληθείας, γιὰ νὰ ἀπαρτισθεῖ τὸ ὅλον. Ἐμεῖς πιστεύουμε ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία. Τέρμα, σ' αὐτὸ δὲν γίνεται συζήτηση· καὶ ἐπομένως, ὅποιοσδήποτε πρεσβεύει τὰ ἀντίθετα μπορεῖ νὰ λέγεται οἰκουμενιστῆς καὶ ἐπομένως νὰ εἶναι αἰρετικός».

(Ἄρχιεπ. Ἀθηνῶν Χριστόδουλος, Συνέντευξη στὸν Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας, 24.5.1998).

«Ὁ Οἰκουμενισμὸς εἶναι κοινὸ ὄνομα γιὰ τοὺς ψευδοχριστιανούς, γιὰ τὶς ψευδοεκκλησίες τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης... Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ψευδοχριστιανισμοί, ὅλες οἱ ψευδοεκκλησίες, δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ αἵρεση παραπλεύρως στὴν ἄλλη αἵρεση. Τὸ κοινὸ εὐαγγελικὸ ὄνομά τους εἶναι παναίρεση. Γιατί; Γιατὶ στὸ διάστημα τῆς ἱστορίας οἱ διάφορες αἱρέσεις ἀρνοῦνταν ἢ παραμόρφωναν μερικὰ ιδιώματα τοῦ Θεανθρώπου καὶ Κυρίου Ἰησοῦ· οἱ εὐρωπαϊκὲς ὅμως αὐτὲς αἱρέσεις ἀπομακρύνουν ὀλόκληρο τὸν Θεάνθρωπο καὶ στὴ θέση του τοποθετοῦν τὸν Εὐρωπαϊκὸ ἄνθρωπο».

(Ἀρχιμ. Ἰουστίνος Πόποβιτς).

«Ὁ Οἰκουμενισμὸς δὲν εἶναι αἵρεση καὶ παναίρεση, ὅπως συνήθως χαρακτηρίζεται. Εἶναι κάτι πολὺ χειρότερο τῆς παναιρέσεως. Οἱ αἱρέσεις ἦταν φανεροὶ ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας. Μποροῦσε αὐτὴ νὰ παλέψει ἐναντίον τους καὶ νὰ τὶς κατατροπώσει. Ὁ Οἰκουμενισμὸς ὅμως ἀδιαφορεῖ γιὰ τὰ δόγματα καὶ γιὰ τὶς δογματικὲς διαφορὲς τῶν Ἐκκλησιῶν. Εἶναι ὑπέρβαση, ἀμνήστευση, παραθεώρηση, γιὰ νὰ μὴν ποῦμε νομιμοποίηση καὶ δικαίωση τῶν αἱρέσεων. Εἶναι ὑπουλος ἐχθρός, καὶ ἀπὸ ἐδῶ ἀκριβῶς προέρχεται ὁ θανάσιμος κίνδυνος».

(Καθηγητῆς Ἀνδρέας Θεοδώρου).

Ἀντιδράσεις στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση

Σήμερα στὸν ὀρθόδοξο χῶρο αὐξάνονται ὀλοένα οἱ ἀντιδράσεις κατὰ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ τῶν ἐκφραστῶν του. Πολλὰ βιβλία, ἄρθρα καὶ κριτικὲς βλέπουν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας, ὅπου διατυπώνεται μὲ πόνο καὶ ἀγωνία ἡ ἄποψη ὅτι ὀδεύουμε βάσει «σχεδί-

ου» καὶ «γραμμῆς» πρὸς μιὰ βαβυλώνια αἰχμαλωσία τῆς Ὁρθοδοξίας στὴν πολυπρόσωπη καὶ πολυώνυμη αἴρεση.

Δὲν εἶναι λίγοι οἱ διαπρεπεῖς ὀρθόδοξοι κληρικοὶ καὶ θεολόγοι ποὺ προτείνουν τὴν ἄμεση ἀποχώρηση τῆς Ὁρθοδοξίας ἀπὸ τὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση καὶ τὰ συνέδριά της, γιατί θεωροῦν τὴ συμμετοχὴ τῆς σ' αὐτά, ὄχι ἀπλῶς ἄκαρπη, ἀλλὰ πολλαπλῶς ἐπιζήμια.

Κάποιες Ἐκκλησίες ἔχουν ἤδη ἀποχωρήσει ἀπὸ τὸ Παγκόσμιο Συμβούλιο τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐνῶ ἄλλες προβληματίζονται ἔντονα γιὰ τὴ δική τους συμμετοχὴ. Αὐτὸς ὁ προβληματισμὸς ἐκφράστηκε καὶ στὴ Διορθόδοξη Συνάντηση τῆς Θεσσαλονίκης, τὸ 1998, ὅπου μεταξὺ ἄλλων διαπιστώθηκε ὅτι

«ἔπειτα ἀπὸ αἰῶνα ὀλόκληρο ὀρθόδοξης συμμετοχῆς στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση καὶ μισὸ αἰῶνα παρουσίας στὸ Π.Σ.Ε...., τὸ χάσμα μεταξὺ Ὁρθοδόξων καὶ Προτεσταντῶν γίνεται μεγαλύτερο».

Ἡ συμμετοχὴ τοῦ πιστοῦ λαοῦ στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση

Γνωρίζουμε ὅτι κριτήριό τῆς Ὁρθοδοξίας παραμένει ὁ πιστὸς καὶ εὐσεβὴς λαός. Κανείς, οὔτε Πατριάρχες οὔτε Σύνοδοι, δὲν μποροῦν νὰ τὸν παρακάμψουν καὶ νὰ φιμώσουν τὴ συνείδησή του. Γι' αὐτὸ καὶ

«δὲν πρέπει νὰ γίνεται κανένας διάλογος ἢ νὰ λαμβάνεται καμιὰ ἀπόφαση, ἂν δὲν συμφωνεῖ ἡ ἀγρυπνοῦσα αὐτὴ συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας (χαρισματοῦχοι κληρικοί, λαϊκοί, μοναχοί)»

(Μητροπ. Ναυπάκτου Ἱερόθεος).

Οἱ οἰκουμενιστικοὶ διάλογοι, ὅπως διεξάγονται, εὐνοοῦνται κυρίως ἀπὸ κύκλους τῆς ἀκαδημαϊκῆς θεολογίας καὶ ἀπὸ ἄλλα ἐκκλησιαστικὰ ἢ μὴ θεσμικὰ ὄργανα, ποὺ ἀποβλέπουν σὲ συγκεκριμένα ὀφέλη πολιτικά, οἰκονομικά, διεθνῶν σχέσεων καὶ προβολῆς. Δὲν ἀποτελοῦν αἴτημα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος, ἀλλὰ ἐπιβάλλονται «ἐξωθεν» καὶ «ἄνωθεν». Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἀναδεικνύει ἓνα νοσηρὸ φαινόμενο: τὴν αὐτονόμηση τῶν διοικητικῶν θεσμῶν τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν σήμερα. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση δηλαδὴ εἶναι χωρισμένη ἀπὸ τὴ θεολογικὴ σκέψη, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὶς ἀπόψεις, τὶς ἀνησυχίες καὶ τὴν ἐμπειρία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος.

Ἔτσι συμβαίνει ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ νὰ μὴ συμμετέχει ἐνεργᾶ οὔτε

νὰ ἐνημερώνεται ὑπεύθυνα καὶ ἀντικειμενικὰ γιὰ τοὺς διαλόγους. Ἄλλωστε, οἱ ἀποφάσεις δὲν φέρουν πάντα τὴ σφραγίδα τῆς αὐθεντικῆς συνοδικότητος, ἀλλὰ λαμβάνονται συνήθως ἀπὸ εἰδικοὺς «ἐπαγγελματίες» τοῦ Οἰκουμενισμοῦ. Ὁμολογεῖ χαρακτηριστικὰ ὀρθόδοξος ἱεράρχης:

«Ὁ ὀρθόδοξος λαὸς δὲν γνωρίζει τίποτε γιὰ τὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση... ἀλλ' ἴσως εἶναι τυχερὴ καὶ ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνηση ποὺ ὁ ὀρθόδοξος πληθυσμὸς δὲν γνωρίζει τι γίνεται στὴ Γενεύη»¹¹!

Τὸ χρέος μας

Ζοῦμε ἀναμφίβολα σὲ περίοδο κοσμογονικῶν ἀλλαγῶν. Τὰ γεγονότα, κατευθυνόμενα πλέον, τρέχουν μὲ ξέφρενους ρυθμούς. Ὁ Οἰκουμενισμὸς ἐξελίσσεται μέσα στὴν ἰσοπεδωτικὴ προοπτικὴ τῆς Παγκοσμιοποιήσεως, ποὺ ἐπιβάλλουν ἰσχυρὰ πολιτικοοικονομικὰ κέντρα. Κανεὶς πιά δὲν πιστεύει σοβαρὰ πὼς ὁ Οἰκουμενισμὸς μπορεῖ νὰ προσφέρει ὀρατὴ λύση στὸ αἴτημα τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος.

Ὡς Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ δὲν πρέπει οὔτε νὰ αἰθεροβατοῦμε, ἀλλὰ οὔτε καὶ νὰ ἐφησυχάζουμε. Ἄν σεβόμαστε πραγματικὰ τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων, ἂν πονᾶμε τὸν βασανισμένο ἀπὸ τὶς ἀδιέξοδες θρησκευτικὲς του παραδόσεις κόσμο τῆς Δύσεως, ἀλλὰ καὶ τὸν παγιδευμένο στὶς δαιμονικὲς πλάνες κόσμο τῆς Ἀνατολῆς, ἔχουμε χρέος νὰ μείνουμε προσηλωμένοι στὴν Ἁγία μας Ἐκκλησία. Νὰ κρατήσουμε ἀνόθευτὴ τὴν πατροπαράδοτὴ πίστη μας, βιώνοντάς τὴν αὐθεντικὰ μέσα ἀπὸ τὸν καθημερινὸ μας ἀγώνα γιὰ τὸν προσωπικὸ ἀγιασμὸ καὶ τὴ θέωση. Ἡ ὀρθὴ πίστη καὶ ὁ ἀκριβὴς βίος θὰ μᾶς κάνουν ἱκανοὺς γιὰ τὴ μαρτυρία τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀλλὰ –γιατί ὄχι;– καὶ γιὰ τὸ μαρτύριο, ἂν καὶ ὅταν οἱ καιροὶ τὸ ἀπαιτήσουν...

Ἡ ἐμμονὴ στὴν Ὁρθοδοξία, δηλαδὴ στὴ γνησιότητα τῆς ζωῆς, καὶ ἡ ἐμμονὴ στὴν ἀλήθεια ποὺ ἐλευθερώνει καὶ σώζει, δὲν εἶναι ἐγωϊσμὸς, φανατισμὸς ἢ μισαλλοδοξία. Ἐκφράζει τὴν οἰκουμενικὴ διάσταση, τὴν ἀγάπη καὶ τὴ φιλανθρωπία τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Καὶ ἀποτελεῖ τὴν ὕστατὴ δυνατότητα ποὺ αὐτὴ προσκομίζει, γιὰ μιὰ ριζοσπαστικὴ πνευματικὴ ἀλλαγὴ στὸ χῶρο τῆς Δύσεως, ἀλλὰ καὶ γιὰ μιὰ ἔξοδο τῆς Ἀνατολῆς ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσία τῶν ψεύτικων θεῶν.

-
- (*) Ἡ ἐργασία αὐτὴ δημοσιεύθηκε ἐπίσης στὴν ἐφημερ. «**Ὁρθόδοξος Τύπος**», ἀριθ. 1567/8.10.2005, σελ. 5-6, μὲ τίτλον: «*Τί εἶναι ὁ Οἰκουμενισμός. Μία λαμπρὰ ἔκδοσις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παρακλήτου μὲ ἀφορμὴ τὸ Συνέδριον τῆς Θεσσαλονίκης*».
1. Περιοδ. «**Illuminator**», Καλοκαίρι 1995, Pittsburgh, USA.
 2. Περιοδ. «**Ἐπίσκεψις**», ἀριθ. 370, σ. 9, Γενεὺη 1987.
 3. Περιοδ. «**Ἐπίσκεψις**», ἀριθ. 260, σ. 13-14, Γενεὺη 1981.
 4. Ἐφημ. Ἀθηνῶν «**Ἐστία**», 5-10-1967.
 5. Ἡ Οὐνία εἶναι ἓνα θρησκευτικοπολιτικὸ σχῆμα ποὺ ἐπινοήθηκε ἀπὸ τὸν Παπισμό, γιὰ τὸν ἐκδυτικισμό τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς. Ἐκμεταλλεύτηκε δύσκολες ἱστορικὲς συγκυρίες τῶν Χριστιανῶν αὐτῶν καὶ τοὺς ἀνάγκασε νὰ ὑποταχθοῦν στὴν παπικὴ ἐξουσία. Τοὺς ἐνθάρρυνε, ὡστόσο, νὰ μὴν ἀλλάξουν τὰ ἐκκλησιαστικὰ τοὺς ἔθιμα (περιβολὴ κληρικῶν, λειτουργικὸ τυπικὸ κ.ἄ.), ὥστε νὰ δημιουργοῦν σύγχυση καὶ νὰ προωθοῦν τὴν παπικὴ προπαγάνδα.
 6. Ἐφημ. Ἀθηνῶν «**Ὁρθόδοξος Τύπος**», Αὐγουστ.-Σεπτ. 1968.
 7. Περιοδ. «**Ἐπίσκεψις**», ἀριθ. 494, σ. 23, Γενεὺη 1993.
 8. Περιοδ. «**Πάνταινος**», ἀριθ. 1, σ. 59, Ἀλεξάνδρεια 1991.
 9. Περιοδ. «**Ἐπίσκεψις**», ἀριθ. 511, σ. 28, Γενεὺη 1994.
 10. Περιοδ. «**Ἐπίσκεψις**», ἀριθ. 523, σ. 12, Γενεὺη 1995.
 11. Περιοδ. «**Ἐκκλησία**», ἀριθ. 13, σ. 500α, Ἀθῆναι 1994.